

Minister Nauki

Dariusz Wieczorek

BDG-ZO.055.1.2024.MW
Warszawa, 17 grudnia 2024 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na interpelację nr 6712

Szanowny Panie Marszałku

składam na Pana ręce odpowiedź na interpelację nr 6712 Posłanek na Sejm RP pani Iwony Marii Kozłowskiej oraz pani Anny Wojciechowskiej *w sprawie działań Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego na rzecz zapewnienia dostępności*

Szanowny Panie Pośle,

Uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

1. Jakie konkretne działania zostały podjęte w ministerstwie oraz jednostkach podległych w celu zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami?

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego prowadziło szereg działań mających na celu zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. *o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1411) oraz ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. *o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1440), m. in.:

- podczas remontu holu głównego budynku ministerstwa obniżono kontuar recepcji, a także zainstalowano dwie elektroniczne tablice informacyjne, wyświetlające dane o umiejscowieniu najważniejszych pomieszczeń w ministerstwie w sposób kontrastowy,
- zmodernizowano windy, wyposażając je w mechanizmy nadające komunikaty głosowe, przyciski pięter w alfabecie Braille'a oraz krzesesko,
- osobom poruszającym się na wózkach zapewniono dostęp do wszystkich korytarzy i pomieszczeń na kondygnacjach budynku ministerstwa, a progi w przejściu z korytarza do pomieszczeń biurowych wyrównano z poziomem podłogi i wyróżniono kolorystycznie,
- poręcze schodów oznaczono pismem punktowym dla osób niewidomych (alfabet Braille'a), informującym osoby niewidome, poruszające się w nieznanym otoczeniu, dokąd prowadzą schody, a stopnie (pierwszy i ostatni) schodów oznaczono pasami ostrzegawczymi koloru żółtego,
- zakupiono sprzęt do ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami,

- przeszkolono osoby wyznaczone do udzielania pierwszej pomocy w zakresie ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami,
- toaletę przeznaczoną dla osób z niepełnosprawnością umiejscowiono na parterze w skrzydle po prawej stronie budynku (strona wschodnia budynku),
- przed budynkiem ministerstwa wyznaczono i oznakowano 1 miejsce parkingowe dla osób poruszających się na wózku, jest ono zintegrowane z ciągiem komunikacyjnym (chodnikiem),
- chodnik przy wejściu głównym do budynku obniżono do poziomu gruntu i przystosowano dla osób poruszających się na wózku, a krawężnik chodnika wyróżniono kolorystycznie,
- umożliwiono wejście do budynku ministerstwa i wszystkich jego pomieszczeń z psem asystującym i psem przewodnikiem,
- zastosowano oznaczenia w druku powiększonym dla osób słabowidzących (np. drogi do wyjścia głównego na parterze budynku),
- na stronie internetowej ministerstwa zamieszczono deklarację dostępności, udostępniono informację o działalności ministerstwa w tekście łatwym do czytania oraz w postaci elektronicznego pliku zawierającego tekst odczytywalny maszynowo, ponadto zamieszczono nagranie o działalności ministerstwa w polskim języku migowym,
- zawarto umowę z firmą Migam na usługę tłumaczenia online na polski język migowy PJM dla osób niesłyszących na stronie gov.pl ministerstwa,
- w umowach na realizację zadań publicznych oraz w umowach o udzielenie zamówień publicznych określano warunki służące zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,
- pracownicy ministerstwa brali udział w szkoleniach organizowanych w różnych formach przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów oraz Ministerstwo Cyfryzacji podnoszących kompetencje w zakresie rozwiązań dotyczących:
 - eliminowania barier w dostępie do zatrudnienia osób ze szczególnymi potrzebami (jak prawidłowo prowadzić rozmowy kwalifikacyjne, jak przygotować ogłoszenia o naborze, jak współpracować z asystentem osoby z niepełnosprawnościami i jak przygotować stanowisko pracy),
 - obsługi klienta z niepełnosprawnościami i ze szczególnymi potrzebami,
 - zarządzania i koordynowania dostępnością cyfrową,
- promowano i upowszechniano wiedzę na temat stosowania prostego języka w ministerstwie oraz organizowano szkolenia z tego zakresu,
- na stronie intranetowej ministerstwa utworzono i aktualizowano zakładkę przeznaczoną sprawom dostępności osób ze szczególnymi potrzebami – zamieszczono w niej dla pracowników różne użyteczne informacje dotyczące kwestii dostępności.

Jednocześnie informuję, że obecnie Ministrowi Nauki nie podlegają żadne jednostki sektora finansów publicznych, dlatego odpowiedzi na pytania ograniczają się do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

2. Czy w ministerstwie oraz jednostkach podległych istnieje specjalnie powołany zespół lub pełnomocnik ds. dostępności? Jeśli tak, jakie są jego kompetencje oraz planowane działania na rzecz zwiększenia dostępności?

W Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego zostały wyznaczone osoby zajmujące się dostępnością architektoniczną, cyfrową oraz informacyjno-komunikacyjną. Ich zadania zostały opisane w zarządzeniu Ministra Nauki z dnia 17 maja 2024 r. *w sprawie wyznaczenia koordynatorów do spraw dostępności w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz określenia ich zadań* ([Dz. Urz. Min. Nauk poz47](#)).

Minister Nauki powołał również pełnomocnika do spraw wsparcia uczelni w zwiększaniu dostępności kształcenia dla osób niepełnosprawnych. Tę funkcję pełni pani Anna Rutz

na podstawie zarządzenia Ministra Nauki z dnia 6 marca 2024 r. w sprawie ustanowienia Pełnomocnika Ministra Nauki do spraw wsparcia uczelni w zwiększaniu dostępności kształcenia dla osób niepełnosprawnych (Cz. Urz. Min. Nauk. poz. 17) zmienionym zarządzeniem w sprawie ustanowienia Pełnomocnika Ministra Nauki do spraw wsparcia uczelni w zwiększaniu dostępności kształcenia dla osób niepełnosprawnych (Cz. Urz. Min. Nauk. poz. 52).

Ponadto w 2025 roku Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego planuje opracować plan działania na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnym potrzebami na okres 3- lub 4-letni.

3. Czy ministerstwo przeprowadziło audyt dostępności swoich usług i przestrzeni, zgodnie z wymogami ustawy? Jeśli tak, jakie wnioski wynikły z tego audytu i jakie działania zostały podjęte na podstawie jego rekomendacji?

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego nie przeprowadziło audytu w zakresie dostępności architektonicznej, cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej. Ocenę stanu dostępności sporządzono na podstawie samooceny przeprowadzonej przez pracowników Ministerstwa zajmujących się sprawami dostępności.

4. Jakie działania zostały podjęte przez ministerstwo oraz jednostki podległe w celu zwiększenia dostępności swoich usług dla osób głuchych?

W celu umożliwienia osobom głuchym korzystającym z aparatu słuchowego odbioru dźwięku poprzez cewkę (T) recepcja Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego została wyposażona w pętlę indukcyjną.

Ministerstwo zapewnia również możliwość udziału tłumacza polskiego języka migowego (PJM), systemu językowo – migowego (SJM) i sposobów komunikowania się osób głuchoniewidomych (SKOGN) w czasie załatwiania sprawy w ministerstwie przez osoby z niepełnosprawnością słuchu. Co najmniej 3 dni robocze przed zaplanowanym spotkaniem osoby z niepełnosprawnością słuchu powinny zgłosić potrzebę skorzystania z usług tłumacza, który w wyznaczonym dniu zostanie zaproszony na spotkanie. Osoba głucha w kontaktach z ministerstwem może także korzystać z pomocy osoby przybranej. Możliwy jest też kontakt osoby głuchej z ministerstwem przez SMS.

5. Czy zainstalowano w jednostkach podległych rozwiązania wspierające, takie jak systemy wspierające komunikację wizualną lub zapewnienie tłumaczy języka migowego?

Obecnie Ministrowi Nauki nie podlegają żadne jednostki sektora finansów publicznych.

6. Czy istnieje plan szkoleń dla pracowników ministerstwa i jednostek podległych, który podnosi świadomość i umiejętności w zakresie obsługi osób głuchych?

Ministerstwo nie miało w planie szkoleń dla pracowników na 2024 r. szkoleń podnoszących świadomość i umiejętności wyłącznie w zakresie obsługi osób głuchych.

7. Czy pracownicy są szkoleni z podstaw języka migowego oraz jak radzić sobie z obsługą osób głuchych, aby zapewnić sprawną i godną obsługę?

Nie, pracownicy Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego nie są szkoleni z podstaw języka migowego.

8. Jakie są harmonogramy wdrażania ewentualnych inwestycji i jakie środki finansowe są na nie przeznaczane?

Należy podkreślić, że budynek Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego został co do zasady dostosowany do wymagań ustawowych w zakresie dostępności architektonicznej, a w realizowanych inwestycjach dotyczących funkcjonowania urzędu (także w pozostałych dwóch sferach dostępności) uwzględnia się potrzeby osób ze szczególnymi potrzebami. Wielkość środków przeznaczanych przez ministerstwo na inwestycje sprzyjające dostępności trudno jednoznacznie określić, ponieważ najczęściej stanowią część większej inwestycji (np. robót budowlanych, modernizacyjnych, itp.). Inwestycje te są ujęte w sporządzanym co roku planie udzielania zamówień oraz dokonywania zakupów. Przewidziane są także środki na zakupy realizowane *ad hoc* – gdy zostanie zgłoszona potrzeba dostosowania, np. stanowiska pracy przez pracownika ze szczególnymi potrzebami lub gdy urządzenia wspomagające przeznaczone dla osób ze szczególnymi potrzebami ulegną awarii lub zepsują się.

9. Czy ministerstwo rozważa wprowadzenie nowych rozwiązań cyfrowych, które mogą wspierać osoby głuche?

Obecnie ministerstwo nie rozważa wprowadzenia nowych rozwiązań cyfrowych, które ułatwiałyby kontakt z osobami głuchymi podczas załatwiania sprawy w urzędzie.

10. Czy przewidywane jest wdrożenie tłumacza języka migowego online w kontaktach z instytucjami publicznymi, a także wykorzystanie nowych technologii w celu eliminacji barier komunikacyjnych?

Osoby głuche mają możliwość skorzystania z usługi tłumacza polskiego języka migowego online i skontaktowania się z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego przez [stronę internetową Ministerstwa](#), na której w prawym górnym rogu widnieje aktywny link do tłumacza (symbol migających dłoni). Dostęp do tłumacza języka migowego jest możliwy także przez [stronę internetową Tłumacza Migam](#) (usługę świadczy Migam S.A. z siedzibą w Warszawie). Aplikacja działa od poniedziałku do piątku w godzinach od 8:00 do 16:00.

Z wyrazami szacunku

Dariusz W ieczorek
Minister
/ – podpisano cyfrowo/

Nauki

Do wiadomości:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów